

BEZPOŚREDNIE INWESTYCJE ZAGRANICZNE A ROZWÓJ REGIONU PODLASKIEGO

Tomasz DĘBOWSKI*

1. Wstęp

Kapitał zagraniczny, który dopłynął i wciąż dopływa do Polski dość szerokim strumieniem, pełni kluczową rolę w procesie prywatyzacji i restrukturyzacji gospodarki naszego kraju. Najbardziej pożądanym jest napływ kapitału zagranicznego w postaci bezpośrednich inwestycji zagranicznych – głównie ze względu na ich długookresowy charakter i pozytywne efekty, jakie tego typu inwestycje wywołują w gospodarce krajowej. Przy niedostatku kapitału rodzimego inwestycje zagraniczne stają się bowiem uzupełniającym elementem, który warunkuje funkcjonowanie gospodarki w oparciu o kapitał prywatny. Taki układ sprawia, że właściciele majątku są zdolni do sprawowania efektywniejszej kontroli nad sposobami jego zaangażowania w procesy gospodarcze, a to z kolei powinno stymulować wyższą rentowność wniesionego kapitału.

Dopływ bezpośrednich inwestycji zagranicznych nie rozkłada się równomiernie w poszczególnych regionach (województwach). Według danych Instytutu Badań nad Gospodarką Rynkową, z ogólnej wartości 40 mld USD bezpośrednich inwestycji zagranicznych ulokowanych w Polsce do 1999 r., aż 40% trafiło do województwa mazowieckiego¹. Znaczne dysproporcje w wielkości napływu BIZ powodują, że poszczególne regiony naszego kraju nie są już postrzegane jako Polska A i Polska B, a IBnGR posługuje się nawet 4-stopniowym rankingiem województw (A, B, C, D) odnoszącym się do atrakcyjności inwestycyjnej regionów Polski. Według tego podziału²:

- w klasie A – znajdują się województwa mazowieckie i śląskie;
- w klasie B – wielkopolskie, pomorskie, dolnośląskie i zachodniopomorskie;
- w klasie C – lubuskie, kujawsko-pomorskie, opolskie, łódzkie, małopolskie;
- w klasie D – warmińsko-mazurskie, **podlaskie**, lubelskie, świętokrzyskie i podkarpackie.

---

* mgr Tomasz Dębowski, Uniwersytet w Białymstoku, Wydział Ekonomiczny

¹ Łączna wartość bezpośrednich inwestycji zagranicznych ulokowanych w Polsce do końca 2000 r. szacowana jest na blisko 50 mld USD.

² Klasyfikacja oparta jest na wartości bezpośrednich inwestycji zagranicznych ulokowanych w poszczególnych województwach.

Powyższa klasyfikacja utwierdza w przekonaniu, że w najbardziej gospodarczo rozwiniętych regionach Polski lokuje się najwięcej inwestycji zagranicznych. Lokalizacje takie przyczyniają się wprawdzie do dalszego rozwoju regionu, lecz prowadzą także do wyodrębniania się hierarchicznej struktury obszarów mniej i bardziej rozwiniętych. Stanowią tym samym siłę napędową prowadzącą (aczkolwiek w różnej skali) do rozwoju regionalnego. W Polsce ma miejsce zatem zjawisko polaryzacji, jednak o różnym stopniu natężenia i różnym zasięgu. I pomimo że istnieje wiele przykładów negatywnego oddziaływania BIZ na kraje goszczące, fakt ten nie zmienia tezy mówiącej o potrzebie traktowania BIZ jako impulsu rozwojowego danego regionu.

Województwo podlaskie jest stosunkowo najslabiej nasycone BIZ spośród wszystkich województw w Polsce (wg danych Departamentu Analiz i Prognoz Ministerstwa Gospodarki w pierwszym półroczu 1999 r. w woj. podlaskim znajdowało lokalizację tylko 31 inwestycji zagranicznych, a w woj. mazowieckim aż 461). Inwestycje te należy jednak także traktować jako czynnik stymulujący rozwój gospodarczy regionu, chociaż skala ich oddziaływania jest tu z pewnością stosunkowo najmniejsza.

2. Pojęcie bezpośrednich inwestycji zagranicznych i istota rozwoju regionalnego

Według Międzynarodowego Funduszu Walutowego bezpośrednią inwestycją zagraniczną (BIZ) jest inwestycja podejmowana w celu uzyskania trwałego wpływu na działalność przedsiębiorstwa w innym kraju. Definicja OECD precyzuje pojęcie BIZ jako: przedsięwzięcie, w którym pojedynczy inwestor zagraniczny kontroluje 10 lub więcej procent akcji zwykłych lub głosów w firmie kooperacyjnej, bądź posiada efektywny wpływ na decyzje firmy. Inwestorem bezpośrednim mogą być indywidualni przedsiębiorcy, pojedyncze przedsiębiorstwa lub grupy przedsiębiorstw prywatnych i publicznych, a także rząd.

Bezpośrednie inwestycje zagraniczne mogą przybrać formę [7, s. 5, 6]:

- a) tworzenia nowych lub przejmowania przedsiębiorstw już istniejących za granicą, nad którymi firma macierzysta sprawuje pełną kontrolę – **przedsiębiorstwa zależne (subsidiary)**;
- b) zakładania **oddziałów (branches)**, które nie są samodzielnymi jednostkami gospodarczymi i nie mogą być rejestrowane poza granicami kraju macierzystego jako niezależne towarzystwa przemysłowe lub handlowe (nie posiadają osobowości prawnej);
- c) tworzenia **przedsiębiorstw siostrzanych – stowarzyszonych (affiliates)**, gdzie udział firmy macierzystej nie musi wynosić 100%. Przedsiębiorstwa stowarzyszone mają odrębną osobowość prawną i są rejestrowane w krajach przyjmujących jako oddzielne jednostki gospodarcze o własnych statutach prawno-organizacyjnych;

- d) **obejmowania udziałów w firmie zagranicznej** (większościowych – 50%, 50% mniejszościowych) lub tworzenia **joint venture**, co oznacza współdziałanie w nowej firmie;
- e) przekazywania licencji, zawierania porozumień produkcyjnych czy o wykształceniu personelu, przekazywania patentów, know-how, praw autorskich w zamian za udziały własnościowe;
- f) udzielania **pożyczek, kredytów, darowizn** dla wyżej wymienionych, a także **reinwestowania zysków**.

Bezpośrednie inwestycje zagraniczne oznaczają dopływ kapitału zagranicznego bez powstawania zobowiązań dłużnych ze strony krajów je importujących. Są więc alternatywą dla pożyczek zagranicznych, a także przyczyniają się do rozwiązania kryzysu zadłużenia, zwiększając poziom rezerw dewizowych kraju przyjmującego, co dotyczy szczególnie BIZ zorientowanych proeksportowo. Zadaniem kraju przyjmującego BIZ jest stworzenie odpowiednich warunków działania dla inwestorów zagranicznych, tj. takich uwarunkowań prawnych, administracyjnych i ekonomicznych, które wzmocnią naturalne – zasobowe i rynkowe przewagi lokalizacyjne kraju i ograniczą krajowe ryzyko inwestycyjne poprzez zagwarantowanie inwestorom bezpieczeństwa ich lokat. Te same wyzwania dotyczą poszczególnych jednostek podziału administracyjnego kraju i organów sprawujących w nich władzę. Zasadne jest więc rozpatrywanie inwestycji zagranicznych nie tylko z punktu widzenia rozwoju gospodarczego kraju jako całości, ale także spojrzenie na tego typu inwestycje przez pryzmat rozwoju poszczególnych regionów.

Bezsprzecznie należy stwierdzić, iż realizowane w regionie inwestycje prowadzą z reguły do jego rozwoju. Pojawia się tu zatem pojęcie rozwoju regionalnego, który należy rozumieć jako rozwój społeczno-gospodarczy zachodzący w regionie. Rozwój regionalny traktowany jest jako wzrost potencjału gospodarczego regionu, charakteryzujący się trwałą poprawą jego konkurencyjności oraz wzrostem poziomu życia mieszkańców [2, s. 124]. Jest to więc proces pozytywnych ilościowo-jakościowych zmian w sferze wszelkiej działalności gospodarczej, kulturowej i społecznej oraz stosunków społeczno-produkcyjnych i polityczno-ustrojowych mający miejsce w regionie [2, s. 15]. W odniesieniu do inwestycji zagranicznych rozwój regionalny przekłada się jednak w większym stopniu na rozwój gospodarczy niż na rozwój społeczny.

Bezpośrednie inwestycje zagraniczne nie są jedyną determinantą wpływającą na rozwój regionalny. W literaturze przedmiotu doszukać się można wielu czynników, które umożliwiają harmonijny i długofalowy rozwój oraz wielu barier działających hamująco lub wręcz eliminujących tendencje rozwojowe. Jednakże z uwagi na zawężenie tematu niniejszej pracy zostaną one pominięte.

3. Charakterystyka regionu podlaskiego – gospodarka, rolnictwo, przemysł³

Region podlaski (województwo podlaskie) zajmuje powierzchnię 20 180 km² i liczy 1 224 tys. mieszkańców. Administracyjnie dzieli się na 14 powiatów, 3 miasta na prawach powiatów i 118 gmin.

W gospodarce województwa podlaskiego pracuje ok. 523,5 tys. osób. Blisko 70% z tej liczby zatrudnia sektor prywatny. Charakter regionu sprzyja rozwojowi rolnictwa i ten właśnie sektor oferuje najwięcej miejsc pracy. Działalność rolniczą prowadzi ponad 250 tys. osób, co stanowi ponad 48,6% ogółu pracujących w gospodarce narodowej. Kolejnym, największym pracodawcą jest dział produkcji oraz handel i naprawy. Tu znalazło zatrudnienie blisko 115 tys. mieszkańców regionu. Rynek pracy województwa podlaskiego nie w pełni zaspokaja podaż siły roboczej. W regionie zarejestrowanych jest 80,2 tys. bezrobotnych. Największy udział w tej grupie mają osoby z wykształceniem zasadniczym zawodowym oraz ludzie w wieku od 18 do 24 lat. Stopa bezrobocia w województwie, wynosząca na koniec maja 2001 r. 13,9%, jest niższa od średniej krajowej o wartości 15,7%. Warunki naturalne regionu oraz jego położenie na wschodniej granicy Polski są podstawowymi czynnikami kształtującymi gospodarcze oblicze województwa. Ogółem w regionie zarejestrowanych jest ponad 67,5 tys. podmiotów gospodarczych, przy czym 95% z nich reprezentuje sektor prywatny. Własna baza surowcowa sprzyja rozwojowi działalności produkcyjnej, którą zajmuje się blisko 8 tys. podmiotów gospodarczych. Liczną grupę w rejestrze REGON stanowią również jednostki handlowe, budowlane, transportowe oraz prowadzące obsługę nieruchomości i firm. Korzystne przeobrażenia gospodarcze widoczne są w formach prowadzonej działalności. Systematycznie maleje liczba przedsiębiorstw państwowych, wzrasta natomiast liczba spółek prawa handlowego i firm prywatnych. Większość z nich ulokowała swoje siedziby w największych miastach regionu.

Perspektywa przystąpienia Polski do Unii Europejskiej sprzyja tworzeniu nowego wizerunku regionu podlaskiego. Tu przecież w niedalekiej przyszłości będzie przebiegała granica Unii. Obszary wschodniego pogranicza stają się miejscem kumulacji kapitału zagranicznego. W regionie istnieje ponad 250 spółek z udziałem kapitału zagranicznego. Inwestycje bezpośrednie nie są jedyną formą potwierdzającą zainteresowanie inwestorów tą częścią Polski. Systematycznie wzrasta wartość obrotów handlu zagranicznego. Istniejące kontakty województwa podlaskiego z zagranicą nie w pełni wykorzystują możliwości gospodarcze. Kontrahenci zagraniczni mogą podjąć współpracę w zakresie:

- przetwórstwa rolno-spożywczego,

³ Prezentowane informacje pochodzą z publikacji internetowej Urzędu Wojewódzkiego w Białymstoku, adres: www.bialystok.uw.gov.pl.

- produkcji zdrowej żywności,
- przetwórstwa ziemniaka,
- rozwoju turystyki i rekreacji,
- inwestycji proekologicznych.

Województwo podlaskie jest regionem rolniczym. Blisko 800 tys. ha powierzchni zajmują grunty orne o zróżnicowanych warunkach glebowych. Najbardziej urodzajne tereny występują w południowo-zachodniej części Podlasia, zaś gleby średniej klasy obejmują północno-zachodnie krańce regionu. Kierunki prowadzonej produkcji roślinnej i zwierzęcej są ściśle dostosowane do uwarunkowań klimatycznych i glebowych. Uprawia się tu głównie ziemniaki, zboża (żyto, owies, pszenica), kukurydzę, rzepak i buraki cukrowe.

Produkcja zwierzęca oparta jest na trwałej bazie paszowej, jaką stanowią użytki zielone. Dominuje hodowla bydła, trzody chlewnej i owiec. Kierunkiem priorytetowym jest hodowla bydła mlecznego. Województwo podlaskie słynie w kraju z najbardziej zaawansowanego procesu specjalizacji gospodarstw produkujących mleko. Realizowany z pomocą rządu holenderskiego program „Turośl” przyczynił się do utworzenia wielu farm mlecznych, których standard nie ustępuje podobnym gospodarstwom w Danii czy Holandii.

Na Podlasiu istnieją doskonałe warunki do tworzenia gospodarstw ekologicznych i produkcji rolnej metodą integrowaną. Wiele gospodarstw uzyskało już atesty Stowarzyszenia EKOLAND za produkcję tzw. zdrowej żywności, obejmującej głównie warzywa, owoce i zboża. Dominującą formą własności są prywatne gospodarstwa rolne, obejmujące ponad 97% powierzchni użytków rolnych. Najwięcej jest gospodarstw średniej wielkości, zajmujących od 7 do 20 ha; wiele z nich prowadzi produkcję mieszaną – zarówno roślinną, jak i zwierzęcą.

Przemysł województwa skupia się głównie w Białymstoku i pozostałych ośrodkach miejskich. Wiodącą rolę odgrywa przemysł spożywczy, który wytwarza 40% globalnej produkcji województwa. Przemysł spożywczy oparty jest na własnej bazie surowcowej, a produkty rolnicze zaspokajają z nadwyżką jego potrzeby. Województwo białostockie znane było z dobrze rozwiniętego przemysłu lekkiego, maszynowego, budowlanego i przemysłu metalowego. Obecnie dobrze rozwinięty jest przemysł meblowy i drzewny zlokalizowany głównie w Hajnówce, Białymstoku i Sokółce.

4. Przyczyny ograniczonego napływu bezpośrednich inwestycji zagranicznych do regionu podlaskiego

Region podlaski jest obszarem o najmniejszym nasyceniu inwestycjami zagranicznymi. Do końca 2000 r. znalazło tu lokalizację jedynie 31 inwestycji, co nie świadczy pozytywnie o atrakcyjności inwestycyjnej regionu. Wykaz inwestorów zagranicznych ulokowanych na Podlasiu przedstawia tabela 1.

Nikłe zainteresowanie regionem ze strony inwestorów zagranicznych uwarunkowane jest wieloma czynnikami, z których za najważniejsze można uznać [3, s. 179; 4, s. 82; 6, s. 317]:

- niski poziom urbanizacji, przejawiający się niższym niż przeciętna w kraju udziałem ludności miejskiej i wyższą niż przeciętna powierzchnią terenu województwa przypadającą na jedno miasto – w woj. podlaskim wynosi ona 561 km²;
- niedorozwój infrastruktury komunikacyjnej, w szczególności zaś drogowej – ze względu na niezadowalający stan techniczny i przepustowość system drogowy staje się niewydolny, głównie na przejściach granicznych, ciągach międzynarodowych i w większości miast;
- małe zróżnicowanie struktury gospodarki, przestarzały potencjał produkcyjny, nie dostosowany do wymogów konkurencji na rynkach światowych;
- niedostateczny rozwój instytucji gospodarki rynkowej, w tym instytucji tzw. otoczenia biznesu;
- brak intensywnej promocji regionu;
- wysoki poziom bezrobocia przejawiający się w liczbie zarejestrowanych bezrobotnych w stosunku do osób czynnych zawodowo oraz bezrobocie strukturalne, a także utajone, polegające na niskiej efektywności miejsc pracy w wielu dziedzinach życia;
- względnie ograniczony regionalny rynek zbytu, z uwagi na stosunkowo niskie dochody ludności regionu podlaskiego;
- położenie na „ścianie wschodniej”, w najmniej rozwiniętej ekonomicznie części Polski, najbardziej odległej od granicy Unii Europejskiej.

Czynników zniechęcających kapitał zagraniczny do lokowania się na Podlasiu jest z całą pewnością znacznie więcej. Różna jest też zapewne ich waga i znaczenie. Przedstawienie szczegółowej klasyfikacji wymaga jednak przeprowadzenia badań i interpretacji uzyskanych wyników⁴.

Brak znaczącego zaangażowania inwestorów zagranicznych w regionie podlaskim powodowany jest nie tylko ww. czynnikami, ale także czynnikami niezależnymi od wewnętrznych uwarunkowań Podlasia. Badania przeprowadzone w 1997 r. przez Państwową Agencję Inwestycji Zagranicznych wśród największych inwestorów zagranicznych pokazały, że w naszym kraju znajdują miejsce zarówno wysoko oceniane, pozytywne elementy tzw. „klimatu inwestycyjnego”, jak i elementy negatywne. Spośród elementów negatywnych, największą liczbę ocen złych otrzymały [1, s. 11]:

- opłaty na ZUS;
- infrastruktura komunikacyjna;
- wysokość podatku dochodowego;

⁴ Autor zamierza przeprowadzić badania w tym zakresie w ramach prac nad rozprawą doktorską.

- system ulg podatkowych;
- infrastruktura bankowa;
- warunki techniczne wymiany handlowej.

Wyniki badań PAIZ pokazują więc, iż napływ inwestycji zagranicznych do poszczególnych regionów Polski determinowany jest czynnikami zależnymi w znacznym stopniu od decyzji rządowych, a nie działaniami samorządu terytorialnego. Zmiany najistotniejszych elementów klimatu inwestycyjnego powinny zatem dotyczyć przede wszystkim zagadnień z obszaru polityki gospodarczej. Niemniej jednak nie należy stawiać na marginesie starań władz samorządowych w pozyskiwaniu inwestorów do swoich województw, powiatów i gmin. Działania te powinny być intensyfikowane, szczególnie w regionach, w których BIZ jest stosunkowo mało – takich jak m.in. region podlaski.

5. Szanse na rozwój bezpośrednich inwestycji zagranicznych w regionie podlaskim

Czy istnieją szanse na zdynamizowanie napływu BIZ do regionu podlaskiego? Na to pytanie należy odpowiedzieć twierdząco, ale pod warunkiem, że spełnionych zostanie szereg wymogów. Chodzi tu o takie ukierunkowanie polityki regionalnej, aby region podlaski uzyskał w oczach zagranicznych partnerów pozytywny wizerunek i był traktowany na równi z takimi województwami jak mazowieckie czy dolnośląskie. Wymaga to jednak czasu i do końca nie wiadomo, czy taki stan rzeczy kiedykolwiek wystąpi. Zasadne jest jednak zintensyfikowanie wysiłków w celu pozyskania w jak największej ilości długoterminowego kapitału obcego. Działania dotyczące zwiększenia atrakcyjności regionu powinny być inicjowane przez władze samorządowe wszystkich szczebli i powinny być ukierunkowane na [4, s. 82]:

- rozwój infrastruktury technicznej i wzmocnienie instytucjonalno-organizacyjnego otoczenia gospodarki;
- bardziej efektywne wykorzystanie przestrzeni przygranicznej i tranzytowej w zakresie współpracy międzyregionalnej i przygranicznej (Zielone Płuca Europy, Euroregion Niemen, Suwalska Specjalna Strefa Ekonomiczna, Wolny Obszar Celny w Sokółce);
- techniczno-strukturalne unowocześnienie gospodarki, zwłaszcza w zakresie rolnictwa i gospodarki żywnościowej, turystyki i proekologicznego przemysłu;
- wzmocnianie potencjału rozwojowego „biegunów wzrostu” regionalnego, tj. miasta Białegostoku, Łomży, Suwałk, Ełku oraz ośrodków przygranicznych;
- inwestowanie w kapitał ludzki z uwzględnieniem preferencji zawodowych inwestorów zagranicznych.

Listę wyzwań regionalnych można mnożyć i dopisywać do niej kolejne ważne punkty. Problem jest tylko jeden. Czy w rzeczywistości wszystkie te wytycz-

ne mogą zostać zrealizowane? Na pewno nie wszystkie od razu i nie wszystkie w pełnym wymiarze. Jest to już jednak zadanie stojące przed władzami samorządowymi regionu. Przyjęcie powyższych zaleceń jako kierunków rozwoju regionalnego wydaje się być jednak właściwe i powinno zaowocować w dłuższej perspektywie czasowej zwiększeniem napływu BIZ.

6. Wnioski końcowe

1. Powodem niskiego nasycenia regionu podlaskiego BIZ są nie tylko wewnętrzne uwarunkowania regionalne, ale także negatywnie oceniane elementy „klimatu inwestycyjnego” będące skutkiem decyzji rządowych.
2. Istnieją duże szanse na zdynamizowanie aktywności inwestorów zagranicznych w regionie podlaskim, pod warunkiem przeprofilowania i racjonalnego prowadzenia polityki regionalnej.
3. Niezbędne jest angażowanie się podlaskich władz samorządowych wszystkich szczebli w prace nakierowane na intensywną promocję regionu.
4. Konieczne jest niwelowanie wyraźnie zauważalnych już różnic regionalnych i dążenie do wyrównania zaistniałych dysproporcji, zgodnie z ogólnie przyjętym kierunkiem zrównoważonego rozwoju kraju.

Literatura

1. Dziemianowicz W., Olesiński Z., Papliński A. (red.), *Klimat inwestycyjny w Polsce w opinii największych inwestorów zagranicznych*, PAIZ 1997.
2. Kupiec L., *Rozwój społeczno-gospodarczy*, Uniwersytet Warszawski Filia w Białymstoku, Białystok 1993.
3. Polski J., *Województwa ściany wschodniej w nowej rzeczywistości ustrojowej. Podobieństwa i różnice; konkurencyjność i współpraca*, [w:] Bocian A.F. (red.), *Podlasie – dekada transformacji*, Białystok 2000.
4. Proniewski M., *Polityka regionalna w procesie integracji Polski z Unią Europejską. Wybrane aspekty*, [w:] Bocian A.F. (red.), *Podlasie – dekada transformacji*, Białystok 2000.
5. Truskolaski T., *Instrumenty sterowania rozwojem regionalnym*, [w:] Kupiec L. (red.), *Gospodarka przestrzenna*, tom IV, Białystok 2000.
6. Truskolaski T., *System transportowy jako czynnik konkurencyjności regionu (na przykładzie województwa podlaskiego)*, [w:] Podedworny H., Grabowiecki J., Wnorowski H. (red.), *Konkurencyjność gospodarki polskiej a rola państwa przed akcesją do Unii Europejskiej*, Białystok 2000.
7. Wojnicja E., *Bezpośrednie inwestycje zagraniczne w Polsce w latach 1976-1996*, IBnGR 1997.
8. www.bialystok.uw.gov.pl.

Tab. 1. Wykaz inwestorów zagranicznych w regionie podlaskim

Inwestor	Wielkość inwestycji w Polsce (mln USD)	Plany inwestycyjne w Polsce (mln USD)	Kraj pochodzenia	Branża	Miejscowość/gmina	Powiat
1	2	3	4	5	6	7
Daewoo	1552,3	Brak danych	Korea	Samochodowa, sprzęt elektroniczny i aparatura, konstrukcje i ubezpieczenia	Elk	Suwalski
Metro AG	625,0	200,0	Niemcy	Sprzedaż hurtowa i handel detaliczny	Białystok	Białystok
Enterprise Investors	580,0	Brak danych	USA	Inwestycje kapitałowe	Białystok	Białystok
BP International	390,5	Brak danych	Wielka Brytania	Sprzedaż wyrobów paliwowych i handel detaliczny	Białystok	Białystok
Philips	363,8	70,6	Holandia	Sprzęt elektroniczny i aparatury	Białystok	Białystok
Shell Overseas Holdings Ltd.	322,0	Brak danych	Wielka Brytania	Handel detaliczny, dostawy energii elektrycznej, gazu i wody	Białystok	Białystok
Jeronimo Martins	250,0	250,0	Portugalia	Sprzedaż hurtowa i handel detaliczny	Suwałki	Suwałki
Statoil	250,0	100,0	Norwegia	Sprzedaż wyrobów paliwowych i handel detaliczny	Białystok	Białystok
Statoil	250,0	100,0	Norwegia	Sprzedaż wyrobów paliwowych i handel detaliczny	Łomża	Łomża
Statoil	250,0	100,0	Norwegia	Sprzedaż wyrobów paliwowych i handel detaliczny	Suwałki	Suwałki
PepsiCo	203,0	Brak danych	USA	Przetwórstwo żywności	Białystok	Białystok
Intercellulosa AB	108,0	15,0	Szwecja	Papiernicza	Białystok	Białystok
Pam-Gas B.V.	108,0	51,0	Holandia	Dostawy energii elektrycznej, gazu i wody	Łomża	Łomża
Mc Donald's	107,0	70,0	USA	Hotele i restauracje	Łomża	Łomża
British American Tobacco Industries Plc	88,0	70,0	Międzynarodowe	Tytoniowa	Augustów	Augustowski
Raiffeisen Zentralbank Oesterreich AG	72,0	Brak danych	Austria	Bankowość	Białystok	Białystok
Raiffeisen Zentralbank Oesterreich AG	72,0	Brak danych	Austria	Bankowość	Elk	Suwalski
Orkla Media	60,0	Brak danych	Norwegia	Wydawnictwa i drukarnie	Białystok	Białystok

Investor	Wielkość inwestycji w Polsce (mln USD)	Plany inwestycyjne w Polsce (mln USD)	Kraj pochodzenia	Branża	Miejscowość/gmina	Powiat
1	2	3	4	5	6	7
EMPiK Centrum Investments S.A.	49,2	Brak danych	Holandia	Handel detaliczny	Białystok	Białystok
UNP Holdings Ltd.	26,9	Brak danych	Kanada	Maszynowa	Białystok	Białystok
Pfleiderer	26,5	Brak danych	Niemcy	Drzewna	Grajewo	Łomżyński
Dr August Oetker Nahrungmittel K. G.	16,8	Brak danych	Niemcy	Przetwórstwo żywności	Białystok	Białystok
Akerlund-Rausing	11,4	Brak danych	Finlandia	Opakowania	Białystok	Białystok
Binding Brauerei	5,7	15,3	Niemcy	Piwowarska	Białystok	Białystok
Budzinsky + Hor GmbH + Co	3,5	0,4	Niemcy	Tekstylna	Białystok	Białystok
Rema Polen Invest A/S	3,0	Brak danych	Norwegia	Handel detaliczny	Łomża	Łomża
Rema Polen Invest A/S	3,0	Brak danych	Norwegia	Handel detaliczny	Ełk	Suwalski
CEDC (Central European Distribution Corporation)	2,5	Brak danych	USA	Sprzedaż hurtowa	Białystok	Białystok
Purity Packaging	2,0	Brak danych	Kanada	Papiernicza	Łomża	Łomża
Polish Cheese	1,5	10,0	USA	Przetwórstwo żywności	Siemiatycze	Siemiatycki

Źródło: Dane PAIZ